
An Integral Look At The Textile Industry

Güngör BAŞER

Doç. Dr.

Ege Üni.Müh.Fak. Teks. Müh. Böl. İZMİR

In this paper which aims at drawing a general framework to IV. Textile Symposium organized at international level by the Chamber of Mechanical Engineers, a general evaluation is made, first, of the state of textile industry in the world and in Turkey, taking into account its raw material sources, its technological structure and the characteristics of its products. Recent developments in the textile industry are, then, discussed along with the problems the industry is faced with and certain proposals are put forward that may contribute to the solution of some of the important problems of Turkey in particular.

1. INTRODUCTION

The textile industry which is believed to have emerged around the years 5000 B.C. satisfies one of the most important basic needs of man. The textile industry has increasingly maintained its importance until now by this quality and has been the source for the evolution of factory, which later in the XVI century England led to the industrial revolution.

Because of the ability of being produced by simple hand tools as well as by the most advanced machines, and because of their widespread consumption, the textile industry is always the first industry of newly industrializing nations. As the greater consumption of the textile products raises the living standard on one hand, their greater production on the other hand creates a factor which brings income. In consequence, textile products

take their place among the most important commodities both at home and in international trade, and again by the same reason the trends of progress or stagnation in both national economies and world economy are reflected in a serious and rapid way to the textile trade. While this character gives the textile industry the status of being a weighty sector, it has as well put the textile trade into a highly restricted state in international trade, which is operated in accordance with special rules in the framework of MFA, the Multifibre Arrangement.

While the large production volume of textile goods contributes to the textile industry being an important sector, providing great employment despite great increases in the production speeds, it creates important socio-economical problems as well.

The aesthetic and psychological functions of textile products both as clothing and household goods in homes are also important. Clothing is a means that reflects and affects human personality. As various household goods in homes, textiles are important components of the living media which affect man's comfort and the atmosphere man lives in. From this angle of look, apart from an expectation for aesthetic values in textiles, the aspects which satisfy the need of man for change are also searched for. In consequence of this, the textile products exhibit the properties of a versatile product, which are produced in a variety which suits both the changing taste of man and the trends of fashion. Therefore the textile industry needs to be in a structure which would permit this.

Apart from the great variety of the textile products, the inherent properties of the fibrous materials that are used in their production give the textile processes the character of a transformation of long duration, made up of a series of physical and chemical processes that succeed each other. This aspect puts the textile technology into a unique state as a complex technology with a wide spectrum. Besides the innovations in the engineering and chemical technologies which continually support and direct the developments in the field of textiles, the effects of the electronics, of computer and materials technologies are reflected to the textile technologies in a gradually increasing impact. The social and cultural developments, on the other hand, and stronger demands of the consumers related to these press on the artistic content of the textile industry with respect to the elements of aesthetics, comfort and of social psychology.

Tekstil Endüstrisine Bütünsel Bir Bakış

Güngör BAŞER
Doç.Dr.

Ege Üni.Müh.Fak.Teks.Müh.Böl.İZMİR

Makina Mühendisleri Odası'nca uluslararası düzeyde düzenlenen 4. Tekstil Sempozyumu'na genel bir çerçeve çizmeyi amaçlayan bu bildiride önce hammadde kaynakları, teknolojik yapı, ve ürün nitelikleri dikkate alınarak tekstil endüstrisinin dünyadaki ve Türkiye'deki durumunun genel bir değerlendirmesi yapılmaktadır. Daha sonra tekstil endüstrisindeki son gelişmeler ile teknolojik ve ekonomik eğilimler ışığında endüstrinin karşı karşıya olduğu sorunlar tartışılmakta, Türkiye'ye özgü bazı önemli sorunların çözümüne katkı sağlayacak öneriler yapılmaktadır.

1. GİRİŞ

İ.Ö. 5000 yıllarında ortaya çıktığı sanılan tekstil endüstrisi, insanın en önemli temel gereksinimlerinden birini karşılamaktadır. Bu niteliği ile tekstil endüstrisi önemini bugüne kadar artan ölçülerde sürdürmüş, XVI. yüzyıl İngiltere'sinde daha sonraları endüstri devrimine yol açan fabrikalaşmaya kaynaklık etmiştir.

Tekstil ürünlerinin basit el araçlarından en gelişmiş makinalara kadar çeşitli araçlarla üretilebilmeleri, ve yaygın tüketimleri nedeniyle, tekstil endüstrisi yeni endüstrileşen toplumların gelişen ilk endüstrileri olmaktadır. Tekstil ürünlerinin daha çok tüketilmesi bir yandan yaşam düzeyini yükseltirken, daha çok üretilmesi de gelir sağlayıcı bir faktör yaratmaktadır. Bu nedenle de hem ülke içi, hem de ülkeler arası ticarete tekstil ürünleri en önemli

mallar içinde yerlerini almaktadırlar ve yine bu nedenledir ki ulusal ekonomilerde olsun, dünya ekonomisinde olsun gelişme ya da duraklama eğilimleri tekstil ticaretine ciddi ve hızlı biçimde yansımaktadır. Bu niteliği tekstil endüstrisini ulusal ekonomilerde ağırlıklı bir sektör durumuna getirirken, uluslararası ticarete tekstil ticaretini MFA Çok Lif Anlaşması çerçevesinde özel kurullara göre yürütülen kısıtlı bir biçime de sokmuştur.

Üretim hızlarındaki büyük artışlara karşın, tekstil ürünleri üretim hacminin büyük oluşu, tekstil endüstrisinin geniş istihdam sağlayan ağırlıklı bir sektör olmasına katkıda bulunurken önemli sosyo-ekonomik sorunlar da yaratmaktadır.

Gerek giysilik olarak gerekse konut içinde kullanım eşyası olarak tekstil ürünlerinin estetik ve psikolojik işlevleri de önemlidir. Giysi insan kişiliğini yansıtan, kişiliğini etkileyen bir araçtır. Ev içindeki çeşitli kullanım eşyaları olarak da tekstiller insanın konforunu ve yaşadığı atmosferi etkileyen yaşam ortamının önemli öğeleridir. Bu açıdan tekstillerde estetik değerlerin aranmasının yanısıra, insanın değişikliğe olan gereksinimini doyuran nitelikler de aranmaktadır. Bunun sonucu tekstil ürünleri hem insanın değişken zevklerine, hem de moda eğilimlerine uygun bir çeşitlilik ve değişkenlik içinde üretilen esnek bir ürün özelliği göstermektedirler. O halde tekstil teknolojisinin bunu sağlayacak bir yapıda olma zorunluluğuda bulunmaktadır.

Tekstil ürünlerinin çeşitliliği yanında, bunların üretimlerinde kullanılan lif hammaddelerinin özgün nitelikleri tekstil işlemlerine birbirini izleyen bir dizi fiziksel ve kimyasal işlemin bileşiminden oluşan uzun süreçli bir dönüşüm niteliği vermektedir. Bu özellikle tekstil teknolojisini karmaşık ve çok geniş spektrumlu bir teknoloji olarak özgün bir duruma getirmiştir. Tekstil alanındaki gelişmeleri sürekli destekleyen ve yönlendiren makina ve kimya teknolojilerindeki yenilikler yanında, elektronik, bilgisayar ve malzeme teknolojilerinin etkilerini de gittikçe artan bir ivme ile tekstil teknolojisine yansımaktadırlar. Diğer yandan sosyal ve kültürel gelişme ve bununla ilintili olarak tüketicinin daha güçlü istemleri tekstil endüstrisinin estetik, konfor ve sosyo-psikolojik öğelerle ilgili sanat içeriğini de zorlamaktadır.

İşte bu nedenlerdir ki tekstilin endüstri, teknoloji, ticaret, sanat ve eğitimle ilgili alanlarındaki gelişmeleri ve sorunları bir bütünsellik içinde kavrayan, tekstilin değişik disiplinlerinden gelen bilim, sanat, meslek ve iş adamlarının yararlı bilgi ve düşünce alışverişinde bulunacakları bur tür GENEL sempozyumlar önem taşımaktadır.